

себе соціально-філософські концепції, визначають основу структурування і функціонування глобалізованого соціокультурного простору. Згідно з реаліями сучасної глобалізованої дійсності, мультикультуралізм і толерантність усвідомлюються як головні соціально-філософські концепції, здатні визначити побудову і принципи дії соціокультурного простору епохи постмодерну і глобалізації.

Список использованных источников:

1. Головаха Є. Суспільство, що трансформується. Досвід соціологічного моніторингу в Україні / Є. Головаха. – К.: Ін-т соціології НАНУ, 1997. – 143 с.
2. Ананьева Е. П. Влияние современных философско-образовательных концепций на прогрессивные изменения в системе образования / Е. Ананьева // «Наукове пізнання: методологія та технологія». Філософія. Вип. 1 (32) 2014 – Одеса. – С. 5–11.
3. Борінштейн Є. Нова соціокультурна реальність в Україні та її характеристики / Є. Борінштейн // Перспективи. – О., 2005. – № 4 (24). – С. 18–24.
4. Паніна Н. Молодь України: структура цінностей, соціальне самопочуття і морально-психологічний стан в умовах тотальної аномії / Н. Паніна // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – К., 2001. – № 1. – С. 5–26.

Артемчук М.Д.

аспірант кафедри філософії,

Київський університет туризму економіки та права

ІНСТИТУТ ОМБУДСМАНА ЯК ФОРМА ОНТОЛОГІЗАЦІЇ ПРОБЛЕМАТИКИ ПРАВ ЛЮДИНИ

Проблема прав людини в її філософському аспекті це питання життєвої орієнтації індивіда, моделювання ним власної поведінки на підставі добровільно обраної системи цінностей, додержання яких сприятиме розвитку як самої особистості так і суспільства в цілому. Проблематику прав людини характеризує її комплексний характер як складної системи соціальних (в т.ч. економічних), політично-правових, духовно-культурних та освітніх механізмів, що покликані забезпечувати природно-необхідні, та соціальні потреби індивіда.

Початок ХХІ століття для Європейського континенту став, окрім всього іншого, і процесом формування нової європейської ідентичності країн і народів, які рішуче долають попередні підходи і виміри доби «холодної» війни. Україна, як й інші держави пострадянського простору, з набуттям незалежності долучилася тією чи тією мірою до нових процесів. Віднині успішне приєднання до європейської спільноти залежить від внутрішнього демократичного розвитку, досягнення нової якості суспільства та незворотності демократичних перетворень у всіх царинах суспільного буття.

Одним з перетворень суспільно-політичного буття на пострадянському просторі було утворення інституту омбудсмана, основною ціллю якого було підняття захисту прав людини на високий рівень сучасних демократичних держав.

Основним завданням даного інституту є захист прав людини, постійний моніторинг порушень у царині захисту прав та робота в законодавчій сфері. Таким чином метою впровадження даного інституту на території України було підняття сфери захисту прав людини на новий рівень, додатковий актор політичної системи, завданням якого є контроль за дотриманням прав людини. Утворення інституту омбудсмана, безсумнівно, є прикладом переймання досвіду з боку країн Європи. Захист прав людини є одним з основних пунктів успішної демократизації, відтак законодавчо закріплений успішно діючий інститут омбудсмана напряду впливає на успішний розвиток прав людини в країні.

Історія створення інституту омбудсмана в Україні становить більше дванадцяти років, упродовж яких можна виділити два періоди. Перший період – з 1991 року по 1996–97 рр. умовно можна назвати періодом «політичного тестування», в який держава, орієнтуючись на міжнародний досвід законотворчого регулювання діяльності омбудсмана в зарубіжних країнах, мала змогу виробити власний механізм імплементації нового правозахисного інституту в правове поле.

Другий період – з 1996–97 рр. по теперішній час – період політичного закріплення основ діяльності інституту омбудсмана шляхом введення нових законодавчих норм. Україна прийняла спеціальні закони, що регулюють діяльність омбудсмана практично в 1996–1997 рр., що викликало численні суперечності з іншими законами й підзаконними актами. З тією метою, щоб новий інститут не залишився декларативним, а здобув міцну законодавчу основу, парламентами та вищими посадовими особами держав активно стали прийматися нові правові акти, а також вноситися зміни та доповнення до вже існуючих. Сьогодні в Україні сформована широка законодавча база, що регламентує діяльність омбудсмана.

В умовах сучасної дійсності все складніше стає вирішувати проблеми захисту прав і свобод громадян силами однієї держави. Неосяжна кількість подібних проблем постала сьогодні перед українською державою. Проблеми правового становища біженців і вимушених переселенців, міжнародний тероризм, торгівля людьми, рабство, національна та релігійна нетерпимість, право кожної людини на здорове та безпечне довкілля – лише деякі з тих проблем, які постають перед усім суспільством загалом та правовими інститутами зокрема.

Права людини можуть бути дотримані й захищені лише в демократичній державі, що ґрунтується на верховенстві закону. Для встановлення верховенства закону необхідною умовою є існування наступних пунктів: правова система, сутність функціонування якої спрямована на зміцнення віри громадян в закон, перед яким усі рівні; правова система, від якої кожен громадянин має право очікувати захисту своїх прав та інтересів, у той же час усвідомлюючи не тільки свої права, але й обов'язки. Омбудсман може впливати

на ці процеси за трьома ключовими напрямками: зміна законодавства, зміна структури та інститутів держави й зміна дій влади.

Серед найбільш результативних дій інституту омбудсмана в цій царині можна назвати роботу над покращенням законодавства в сфері прав людини, розробка програм та практичне інформування суспільства про стан захисту прав людини в країні, а також участь у міжнародних конференціях та самітах з метою переймання досвіду та поліпшення міжнародного авторитету держави.

Спираючись на успішний досвід дій омбудсманів європейських країн можна зробити висновок, що процес демократизації потребує існування правової системи спрямованої на всебічний захист прав та свобод громадян та усвідомлення самими ми громадянами не тільки своїх прав, але й обов'язків, а омбудсман в свою чергу шляхом дій за трьома ключовими напрямками: зміна законодавства, зміна структури та інститутів держави й зміна дій влади комплексно та позитивно впливає на процес демократизації країни.

Список використаних джерел:

1. Береговий Д. Шляхи реформування інституту омбудсмана в Україні. «Вибрані роботи учасників першої щорічної міжнародної конференції «Парламентські читання», ст. 139.
2. Берка М. Правовий статус Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. «Вибрані роботи учасників першої щорічної міжнародної конференції «Парламентські читання», ст. 143.
3. Бернард Ф. Філософія інституту омбудсмана // Політика і час. 2009. – № 2. – С. 64.
4. Встановлення порушень прав громадян. Приклади правозахисної діяльності в 2001 р. / Під загальною ред. заслуженого юриста РФ, д.ю.н., проф. О. О. Миронова. – М.: Юриспруденція, 2002. – С. 47.
5. Захаров М. Що може омбудсмен? Введення посади уповноваженого Верховної Ради України з прав людини // День. 2008. – 9 лип. – С. 4.
6. Новгородцев П. И. Лекції з історії філософії права. Вчення нового часу. XVI XIX вв. 3-е вид. – М., 1914.

Дерев'янчук Ю.І.

аспірант,

Український Католицький Університет

ЛІТУРГІЙНІ АСПЕКТИ ТАЇНСТВА ВОЗНЕСІННЯ

Від моменту приходу Спасителя у цей світ – «історія спасіння набирає форми Літургії» [4, р. 34]. В цьому сенсі Вознесіння є «поворотною точкою» історії спасіння – з одного боку, воно завершує земне служіння Ісуса, а з іншого – стає початком нового і остаточного етапу – Літургії «останніх часів». Адже у Вознесінні теандрична Літургія Христа не завершується – вона продовжується в Літургії Церкви – «аж доки він не прийде» (1 Кор. 11,26). Особливий, літургійний характер Таїнства Вознесіння можна побачити,